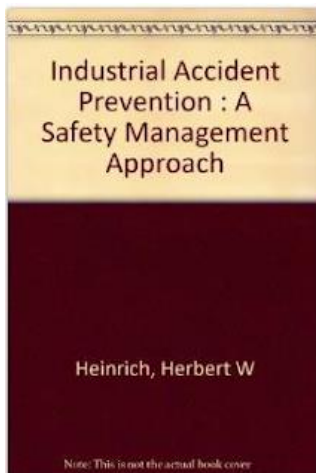

ชีวิตที่ไม่ประมาทกับทฤษฎี 300 : 29 : 1 (Herbert William Heinrich)

พฤศจิกายน 2021 ● Risk Management ●

พลอยณิชา จารุศิริสกุล รองผู้อำนวยการ สถาบันวิทยาการจัดการ TRIS Academy of Management

เราได้ยินคำสอนหรือคำเตือนอยู่เสมอว่า **“จงใช้ชีวิตด้วยความไม่ประมาท”** ไม่ว่าจะเป็นการใช้ชีวิตประจำวัน การปฏิบัติงานใดๆ การเดินทาง การทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องทำด้วยความระมัดระวัง แต่ด้วยความเคยชินในแต่ละวันอาจทำให้เราลืมนั่น ความประมาทก็คือความรู้สึกว่า **“ไม่เป็นไร”** ซึ่งถ้าเรากำลังทำอะไรที่จะเกิดปัญหาหรือความเดือดร้อนในอนาคต แต่เรายังไม่หยุดการกระทำนั้น เพราะคิดว่าคงไม่เป็นไร แบบนี้แสดงว่าเรากำลังประมาทอยู่ ซึ่งความรู้สึกว่าไม่เป็นไรนี้จะมาหลอเล่ียงการกระทำนั้นไว้ให้ทำไปเรื่อยๆ จนในที่สุดปัญหาหรือความเดือดร้อนนั้นก็จะเกิดขึ้น ซึ่งนี่คือลักษณะของความประมาท

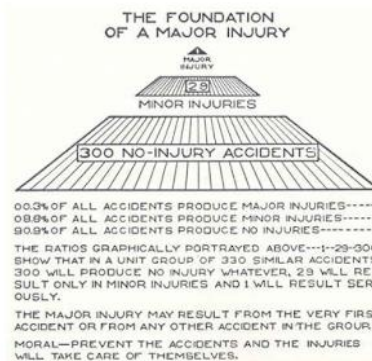
Herbert William Heinrich (เฮอร์เบิร์ต วิลเลียม ไฮน์ริช) ผู้ช่วยผู้กำกับฝ่ายวิศวกรรมและตรวจสอบของบริษัท ประกันภัยผู้เดินทาง เขาได้ค้นพบตัวเลขจากสถิติอุบัติเหตุบนท้องถนน จึงได้เขียนหนังสือขึ้นมาเล่มหนึ่ง ชื่อว่า **Industrial Accident Prevention, A Scientific Approach** การป้องกันอุบัติเหตุในงานอุตสาหกรรม ด้วยหลักวิทยาศาสตร์ เกิดเป็นทฤษฎี **300 : 29 : 1** ซึ่งได้มาจากการรวบรวมรวมสถิติอุบัติเหตุบนท้องถนน เขาพบว่าทุกครั้งที่เกิดอุบัติเหตุใหญ่ 1 ครั้งจะมีความประมาทที่เกิดจะเกิดอุบัติเหตุ 300 ครั้ง และมีอยู่ 29 ครั้งที่เกิดอุบัติเหตุเล็กๆ พุดอีกอย่างก็คือก่อนจะเกิดอุบัติเหตุใหญ่ 1 ครั้งเคยมีความประมาทเกิดขึ้นแล้วถึง 329 ครั้ง

งานของไฮน์ริชถูกอ้างว่าเป็นพื้นฐานของทฤษฎีความปลอดภัย

ปลอดภัยตามพฤติกรรม โดยผู้เชี่ยวชาญบางคนในสาขาซึ่งถือได้ว่ามากถึง 95 เปอร์เซ็นต์ของอุบัติเหตุในที่ทำงานทั้งหมดเกิดจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัย ไฮน์ริชได้ข้อสรุปนี้หลังจากตรวจสอบรายงานอุบัติเหตุหลายพันฉบับที่ทำโดยหัวหน้างานซึ่งโดยทั่วไปตำหนิคนงานว่าเป็นสาเหตุของอุบัติเหตุโดยไม่ได้ทำการสอบสวนอย่างละเอียดถึงสาเหตุที่แท้จริง

มีอีกหนึ่งทฤษฎี นั่นคือ ทฤษฎีโดมิโน (Domino Theory) ของการเกิดอุบัติเหตุก็สามารถเชื่อมโยงได้กับแนวคิดของไฮน์ริชเกี่ยวกับสาเหตุของอุบัติเหตุ ในทฤษฎีโดมิโน กล่าวว่าการบาดเจ็บและความเสียหายต่างๆ เป็นผลที่สืบเนื่องโดยตรงมาจากอุบัติเหตุ และอุบัติเหตุเป็นผลมาจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัยหรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งเปรียบได้เหมือนตัวโดมิโนที่เรียงกันอยู่ 5 ตัวใกล้กัน เมื่อตัวที่หนึ่งล้มย่อมมีผลทำให้ตัวโดมิโนถัดไปล้มตามกันไปด้วย

มีหลายคนก็ยังใช้ชีวิตด้วยความประมาท ประมาทในการกระทำกับความคิดว่า ไม่เป็นไร เอาไว้ก่อน เดี๋ยวค่อยทำ ฟรุ้งนี้ค่อยว่ากัน เหมือนกับนิทานที่ชื่อว่า **“นาไม่มีข้าว”** ที่เล่าว่า

นาไม่มีข้าว

ฤดูฝนใกล้เข้ามาแล้ว ชาวนาในหมู่บ้านต่างเริ่มเตรียมดินเพื่อเพาะปลูกข้าว มีเพียงชายหนุ่มคนเดียวในหมู่บ้านที่ยังไม่ได้ลงมือทำอะไรเลย ทั้งๆ ที่เขามีที่นาอยู่ถึง 10 ไร่ที่พ่อทิ้งไว้ให้เป็นมรดกก่อนตาย พร้อมเงินอีกจำนวนหนึ่ง เมื่อมีเพื่อนบ้านถามว่า ทำไมเขาจึงยังไม่ลงมือเตรียมดินไว้ปลูกข้าว ชายหนุ่มก็ตอบว่า “พຽງนี้ก็ได้ ยังมีเวลาอีกถมเถไป ข้ายังแข็งแรง ทำเดี่ยวเดียวก็เสร็จ เชิญพวกท่านทำไปก่อนเถิด” แล้วเขาก็ใช้เวลาไปกับการดื่มสุรา เที่ยวดูการละเล่น และเล่นการพนันตามหมู่บ้านต่างๆ จนเงินทองที่มีอยู่เริ่มหมดไปทีละน้อย

เวลาผ่านไปจนถึงฤดูฝน ชายชราที่เป็นเพื่อนบ้านและเป็นเพื่อนพ่อของชายหนุ่ม ได้เอ่ยเตือนเขาด้วยความเป็นห่วงว่า “ฝนมาแล้ว ทำไมเจ้าไม่ลงมือไถหว่านเสียที มัวแต่เที่ยวเล่น อีกหน่อยนาของเจ้าก็จะไม่มีข้าวเหมือนของคนอื่น” แต่ชายหนุ่มกลับตอบว่า “พຽງนี้ก็ได้ ยังมีเวลาอีกถมเถไป ข้ายังแข็งแรง ทำเดี่ยวเดียวก็เสร็จ พ่อลุงอย่าห่วงไปเลย” ชายหนุ่มไม่สนใจคำเตือนของชายชรา และยังคงใช้ชีวิตเหมือนเช่นเดิม จนกระทั่งเงินที่เหลืออยู่น้อยนิดก็หมดไป และร่างกายก็ทรุดโทรมลง เจ็บไข้ได้ป่วย ต้องนอนชมอยู่กับบ้าน และยังมีโรคภัยที่มาจากกาຽมสุรา ตอนนีเขาคงไม่ใช່ชายหนุ่มที่แข็งแรงอีกต่อไปแล้ว เป็นเพียงชายชัโรคนคนหนึ่ง

ไม่ช้าฤดูฝนก็ผ่านพ้นไป เริ่มเข้าฤຽกกาลเก็บเกี่ยวข้าวที่ออกรวงเหลืองเต็มท้องทุ่ง ชายหนุ่มนั่งมองผู้คนในหมู่บ้านที่ออกไปเก็บเกี่ยวข้าวและแบกกระสอบข้าวกลับบ้านด้วยความสุข เขารำพึงกับตัวเองด้วยความเสียใจว่า “ถ้าข้าเริ่มเตรียมดินเพื่อไถหว่านพร้อมกับพวกเขา เหมือนที่พ่อลุงเตือนป่านีข้าก็คงมีข้าวเต็มนาแล้วเหมือนกัน นีเป็นเพราะข้าประมาทว่าตัวเองยังแข็งแรง ทำเมื่อไหร่ก็ได้ จึงได้รับผลเช่นนี้”

ชีวิตของคนเรานั้นเต็มไปด้วยความไม่แน่นอนเสมอ สิ่งที่เราคิดว่าแน่นอน บางทีกลับเปลี่ยนแปลงได้ในชั่วพริบตา โลกกำลังอยู่ในกระแสการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างที่จะเกิดขึ้นรวดเร็ว และรุนแรงขึ้น ซึ่งจะกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ และวิถีการใช้ชีวิตของเราทุกคน สุดท้าย เรื่องที่ผู้เขียนเล่ามาทั้งหมดนี้ ก็อยากชวนผู้อ่านคิดถึงการมีสติ และไม่ประมาททั้งการใช้ชีวิต และการดำเนินธุรกิจ ลองเอาแนวคิด 300 : 29: 1 ไปปรับใช้ อัยารอให้ป่วยก่อน ค่อยรักษา อัยารอให้เกิดขึ้นก่อนค่อยเปลี่ยนแปลง การลงมือทำตอนนี้ ปรับเปลี่ยนตัวเองตอนนี้ ดีกว่ามานั่งเสียใจ หรือรอให้ ความรุนแรงเพิ่มขึ้นมากกว่านี้